

Előterjesztés
Hajdúhadház Város Önkormányzat
Jegyzőjétől

Képviselő-testület 2018. május hónap 31. napján tartandó ülésére

Tárgy: Beszámoló Hajdúhadház Város Önkormányzata 2017. évi adóbevételéről, adó hátralékairól

Illetékes bizottság: Pénzügyi Bizottság

Döntési dokumentumok száma: 1 db

Döntési dokumentumok típusa: határozati javaslat

Nyílt ülés

Szavazás módja: egyszerű többség

Névszerinti szavazás: nem

Költségvetést érint: igen

Mellékletek: -

Tisztelt Képviselő-testület!

I. Előzmények:

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 246/2017.(XII.21.) HÖ sz. határozatával fogadta el a 2018. évi munkatervét, mely alapján a Képviselő-testület a 2018. május 31. napján tartandó ülésén tárgyalja meg Hajdúhadház Város Önkormányzata 2017. évi adóbevételéről, adó hátralékairól szóló beszámolót.

II. Irányadó jogszabályok

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (3) bekezdés g) pontja alapján a települési önkormányzat Képviselő-testülete a jegyző beszámoltatása útján ellenőrzi az adóztatást.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 1. § (1) bekezdése alapján e törvény felhatalmazása és rendelkezései szerint a települési önkormányzat képviselő-testülete rendelettel az illetékességi területén helyi adókat, valamint települési adókat vezethet be.

A Htv. alapján a helyi adózás struktúrája három fő rendszerelemre épül, a vagyoni típusú adók, a kommunális adók és a helyi iparüzési adó. Az önkormányzat képviselő-testülete a helyi adók fajtáit és mértékét nem eredeti jogalkotói hatáskörében, hanem felhatalmazás alapján megalkotott önkormányzati rendeletben állapíthatja meg, így a helyi adóztatás kereteit és feltételeit biztosítja az önkormányzati rendelet. A helyi jogalkotás során nem léphet túl a törvényi kereteken, az önkormányzat csak a Htv.-ben meghatározott esetekben és mértékig jogosult önálló szabályokat alkotni.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: régi Art.) 2017. december 31. napjáig volt hatályban, így a 2017. adóévben még e jogszabály alkalmazásával járt el az

önkormányzati adóhatóság.

A helyi adóztatás során 2018. január 1. napjától az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvényben 8továbbiakban. új Art.) foglalt szabályok szerint jár el az adóhatóság. 2018. január 1. napjától az eljárás során az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Air.), az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII.28.) Korm. rendelet, az adóhatóság által fogyanatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (a továbbiakban: Avt.), valamint a végrehajtási eljárás során a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) szabályait kell alkalmazni.

III. Beszámoló Hajdúhadház Város Önkormányzata 2017. évi adóbevételeiről, adó hátralékairól

Hajdúhadház Város Önkormányzata illetékességi területén 2017. évben hatályos helyi adónemek, illetve átengedett központi adók:

- Építményadó
- Magányszemélyek kommunális adója
- Iparüzési adó
- Gépjárműadó (mint átengedett központi adó)

További feladatot jelentenek az egyes adónemekhez kapcsolódó általános adónemek, ezen kívül a megszűnt, valamint valamely törvény szerint önkormányzati feladatot jelentő adónemek. Ezek a késedelmi pótlék, bírság, talajterhelési díj, mezőőri járulék, egyéb bevételek, idegen bevételek, államigazgatási eljárási illetékek.

A helyi adók szerepe az önkormányzat költségvetésében

A helyi adónemek bevezetésekor az Önkormányzat mindenkor Képviselő-testülete nagy körültekintéssel, a város érdekeit szem előtt tartva, de az adózók anyagi teherbíró képességére is tekintettel állapította meg az egyes adónemek mértékét, ezáltal a város várható bevételeit.

A rendeletekben (a gépjárműadónál a gépjárműadó törvényben) megállapított adómértékekkel számított várható adóbevételek ezután már csak az adóalanyok és adótárgyak számától, emellett az adózói fegyelemtől és befizetési hajlandóságtól, valamint az esetleges végrehajtási cselekmények sikerességétől függ.

KIMUTATÁS

a 2017. évi közhatalmi bevételek teljesüléséről

eFt

Megnevezés	2016. évi tény	2017. évi eredeti ei	2017. évi mód ei.	2017. évi tény	Közhatalmi bevételek teljesülése 2016/2017
építményadó	12 797	17 000	17 000	12 680	99,1 %
magánszemélyek kommunális adója	37 729	37 000	44 000	35 503	94,1 %
iparüzési adó	119 038	110 000	135 050	128 236	107,7 %
talajterhelési díj	889	3 000	3 000	709	79,8 %
Helyi adók összesen:	170 453	167 000	199 050	177 128	103,9 %
gépjárműadó	18 798	21 000	23 870	19 844	105,6 %
Átengedett közhatalmi bevételek összesen:	18 798	21 000	23 870	19 844	105,6 %
Adópótlék, adóbírság, megszűnt adónem	1 976	5 000	5 020	1 416	71,7 %
Szabálysértési bírság	109	0	610	431	395,4 %
egyéb közhatalmi bevétel (mezőőri járulék)	2 936	3 000	6 600	3 192	108,7 %
Mindösszesen:	194 272	196 000	235 150	202 011	104,0 %

Az éves adókötelezettség teljesítése, hátralékok adónemenként 2017. december 31-én

Építményadó

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testületének az építményadóról szóló 22/2012. (XI.30.) önkormányzati rendeletének 2017. december 31. napjáig hatályos rendelkezései szerint az építményadó mértéke a következő:

- 1-200 m² adóalap esetén 300.-Ft/m²/év
- 201 m² adóalaptól 60.000.-Forint és a 200 m² feletti rész után 650.-Ft/m²/év.

Az előírt építményadó összege 2016-hoz képest kisebb mértékben, 13.313 eFt-ról 13.414 eFt-ra növekedett. A hátralék mértéke 4.781 eFt-ról 5.188 eFt-ra kis mértékű növekedést mutatott.

2018. január 01. napjától hatályos rendelet szerint az építményadó mértéke a következő:

- 1-200 m² adóalap esetén 300.-Ft/m² /év
- 201 m² adóalaptól 60.000.-Forint és a 200 m² feletti rész után 650.-Ft/m² /év.

Az építményadó fizetési kötelezettség alól 2018. január 1. napjától mentes a magánszemély tulajdonában álló lakás céljára szolgáló építmény. Az építményadó fizetési kötelezettség alól mentes a reklámhordozó, illetve a reklámhordozót tartó berendezések.

A gépjárműtároló vonatkozásában 2018. január 1. napjától 200.-Forint/m²/év kedvezmény illeti meg az építményadó fizetésére kötelezettet.

Helyi iparűzési adó

Az iparűzési adó mértéke a jelenleg hatályos, Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi iparűzési adóról szóló 20/2012. (XI.30.) önkormányzati rendelete 2. §-a szerint a következő:

(1) Állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén az adó évi mértéke az adóalap 2 %-a.

(2) Ideiglenes jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén az adó mértéke:

a./ építőipari tevékenység, természeti erőforrás feltárása, kutatása esetén, feltéve, hogy a folyamatosan vagy megszakításokkal végzett tevékenység időtartama adóéven belül a 30 napot meghaladja, de nem éri el a 181 napot, - 5.000.-Ft/naptári nap.

b./ bármely az a./ pontokba nem sorolható – tevékenység esetén, ha annak folytatásából közvetlenül bevételre tesz szert, feltéve hogy egyetlen önkormányzat illetékességi területén sem rendelkezik székhellyel, telephellyel, - 5000.-Ft/naptári nap

Az előírt HIPA összege 2016-hoz képest növekedő tendenciát mutat, 120.418 eFt-ról 134.565 eFt-ra nőtt.

Az adót bevallás alapján tudjuk előírni, azonban a bevallási hajlandóság még mindig alacsony. Ezen javítani szükséges, 2018. évtől erre külön gondot kell fordítani. 2017. évben felhívással értesítettük az östermelőket, hogy az iparűzési adó bevallása és megfizetése számukra is kötelező. A NAV adatszolgáltatása alapján az adóbevallásokat felülvizsgáljuk.

A hátralék mértéke csökkent (2016.: 27.858 eFt; 2017: 16.669 eFt).

A 2017. évben a hátralék csökkenése köszönhető az eredményes végrehajtási cselekményeknek, illetve a visszatartási jog gyakorlás kezdeményezésének a NAV felé havi szinten. Ez azt jelenti, hogy havonta átadásra kerülnek a hátralékosok és visszaigényelt adójukból rendezésre kerül a hátralék, valamint nem kaphatnak nullás adóigazolást, míg adótartozásukat nem rendezik, ide értve az önkormányzati adót is.

Magánszemélyek kommunális adója

Az adó mértéke a jelenleg is hatályos, Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testületének a magánszemélyek kommunális adójáról szóló 21/2012. (XI.30.) önkormányzati rendelete szerint a következő:

Az adó mértéke adótárgyanként, illetve lakásbérleti jogviszonyonként évente 11.000.- Ft.

A 70. életévét betöltött adóalany, a 70. életévének betöltését követő év első napjától 50 százalékos kedvezményben részesül az adó megfizetése alól.

Az előírt magánszemélyek kommunális adójának összege 2016-hoz képest növekedett, 39.542 eFt-ról 39.768 eFt-ra. Az előírások növekedése a felderítéseknek köszönhető, illetve az 5 évre visszamenőleg előírt adókból származik. Sok esetben az adózók nem tesznek eleget bejelentési kötelezettségüknek (például elhunyt nevén fizetik az adót, melyre adás-vétel esetén derül fény).

A hátralék mértéke csökkent, 33.506 eFt-ról, 31.741 eFt-ra.

Ennél az adónemnél a hátralék összege rendkívül magas. A 2017. évben a munkaviszonnyal rendelkező hátralékosok béréből letiltás, inkasszó útján történt behajtás, illetve a visszatartási jog gyakorlás kezdeményezése útján.

Gépjárműadó

Az átengedett központi adók közül ez a legjelentősebb bevételt hozó adó.

2016. évben a kivetett gépjárműadó 50.410 ezer Ft volt, ebből az év végi hátralék 13.003 ezer Ft. 2017. évben a kivetés összege 52.776 ezer Ft, ebből hátralék 11.620 ezer Ft.

A gépjárműadó annak ellenére mutat ilyen nagyarányú hátralékot, hogy a behajtáshoz az adóügyi munkatársaknak hatékony eszközök állnak rendelkezésre. Az egy éven túli tartozást meghaladó adóhátralék esetében az Adócsoport minden alkalommal kezdeményezi a jármű forgalomból történő kivonatását. A további lépéseket ez esetben az okmányiroda teszi meg, ám sokszor annak hatósági intézkedései sem készítetik az adózót a hátraléka megfizetésére.

Mezőőri járulék

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testületének a mezei őrszolgálat létesítéséről, működéséről és a mezőőri járulékról szóló 23/2015. (IV.30.) önkormányzati rendelete 2017. december 31. napjáig hatályos rendelkezései szerint a mezőőri járulék mértéke külterületi szántó, kert, szőlő, gyümölcsös művelési ágú termőföldek esetében 1.000.- Ft/ha/év, de egy földhasználó esetében minimum 500.- Ft/év volt.

A mezőőri járulék 2017. évi előírása 3.914 eFt, míg az év végi hátralék mértéke 616 eFt.(15%), 2016. évben az előírás 4.432 eFt, míg az év végi hátralék 2.273 eFt (51%) Ebből látszik, hogy a mezőőri járulék beszedésének hatékonysága sokat javult.

A 2016. évben összesen 2.750 eFt mezőőri járulék folyt be, míg 2017. évben ez az összeg 3.345 eFt, amely közel 22 %-os növekedés.

Pótlék, bírság

Lényegében nem a fentiekhez hasonló adónemekről van szó, hanem a fenti adónemekkel kapcsolatos valamely mulasztás által keletkezett jogkövetkezményhez kapcsolódó adónemeket jelent.

Ettől függetlenül a nyilvántartásban a normál adónemekkel megfelelő kezelést igényel. A pótlék sajátossága ezen túl, hogy összege folyamatosan változik: ha adótörlesztés áll fenn,

a pótlék minden egyes naptári nappal növekvő összeget mutat, emellett a jegybanki alapkamat mértéke is befolyásolja.

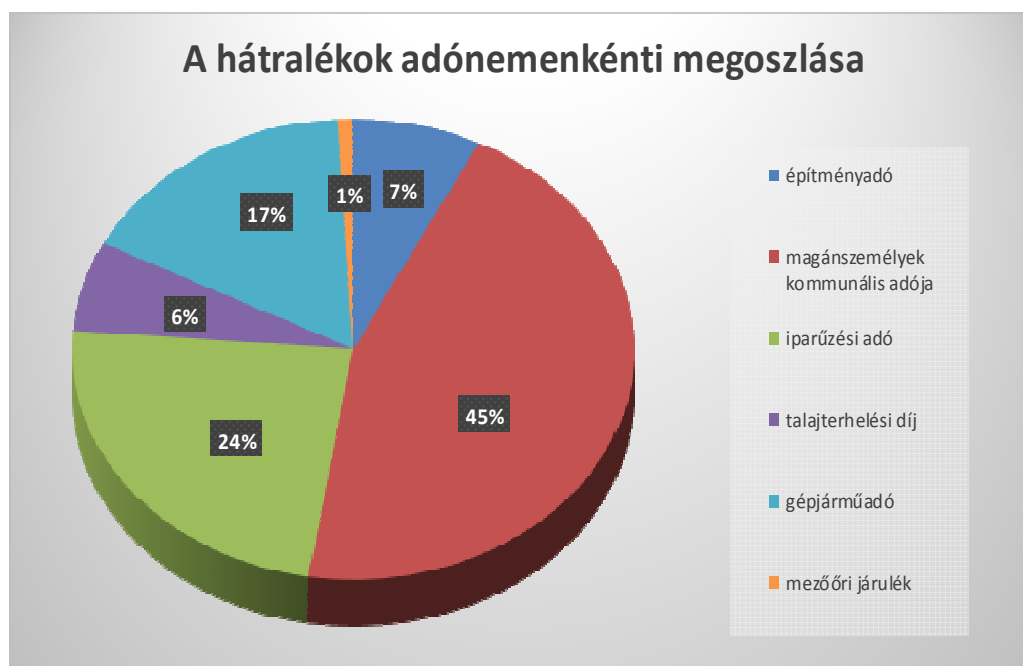
A helyi adónemekkel összefüggő pótlék és bírság tartozások behajtása a legnehezebb, mert eleve a legkevésbé jogkövető adózói kör sajátossága az ilyen tartozás. Nemhogy a pótlék és bírság, hanem az esetleges adótőke tartozások sem behajthatók tőlük. Sok esetben fellelhetetlenek, megszűntek, vagy semmilyen végrehajtható vagyon nem áll mögöttük.

Egyéb bevételek, idegen bevételek

A pótlék és bírság hátralékokhoz hasonlóan a legnehezebben behajtható tartozásokat jelentik. Mind az egyéb, mind az idegen bevételek esetében az eredeti bevétel jogosultja az állam, vagy bármely más önkormányzaton kívüli szerv, de mivel az eredeti jogosult részére nem fizették meg a kirótt összeget, az önkormányzat köteles behajtani. A két bevétel közötti különbség adóbevételek szempontjából az, hogy amit a törvény egyéb bevételnek nyilvánít, annak beszedett összege teljes egészében az önkormányzat bevételeit gyarapítja, idegen bevételek esetében pedig a kiszabó szervé a bevétel, de itt is előfordul, hogy a beszedett összeg valamely (jellemzően kisebb) hányada az önkormányzatnál maradhat. Ide tartozik minden olyan tartozás, amit valamely törvény adónak, vagy adók módjára behajtandó köztartozásnak minősít. A legszélesebb körből és ügyfajtában érkeznek a megkeresések, így pl. szabálysértési költség, rendbírság, elővezetési költségek, közigazgatási bírságok, fogyasztóvédelmi bírságok, vízmű társulati díjak, stb.

Ezen ügyek száma folyamatosan növekvő tendenciát mutat, jelentős kapacitást elvonva a saját bevételeink behajtásától.

A hátralékokról összességében

Az egyes adónemek hátralékai a 2016. december 31-én fennálló összes hátralékban

adatok eFt-ban

Közhatalmi bevétel	adóalanyok száma	hátralékosok száma	2016. január 1. nyitó hátralék	2016. évi előírás	nyitó hátralék + 2016.évi előírás	Teljesített befizetések 2016.12.31-ig	2016. december 31-én fennálló hátralék	Hátralék befizetés/behajtás 2017.03.15-ig
építményadó	860	111	10.731	13.313	24.044	12.798	4.781	322
magánszemélyek kommunális adója	4137	1302	30.928	39.542	70.470	38.028	33.506	607
iparüzési adó	747	165	19.120	120.418	139.316	120.418	27.858/	1512
talajterhelési díj	126	91	5.815	72	5.887	947	4.983	24
gépjárműadó	2550	657	10.778	50.410	61.188	48.108	13.003	330
mezőőri járulék	4500	2005	1.982	4.432	6.414	2.750	2.273	3
Összesen	12.920	4.403	79.354	228.187	307.319	223.049	86.404	2.798

Az egyes adónemek hátralékai a 2017. december 31-én fennálló összes hátralékban

adatok eFt-ban

Közhatalmi bevétel	adóalanyok száma	hátralékosok száma	2017. január 1. nyitó hátralék	2017. évi előírás	nyitó hátralék + 2017.évi előírás	Teljesített befizetések 2017.12.31-ig	2017. december 31-én fennálló hátralék	Hátralék befizetés/behajtás 2018.03.31-ig
építményadó	855	181	4.781	13.414	18.195	12.680	5.188	2.352
magánszemélyek kommunális adója	4246	1522	33.506	39.768	73.274	35.503	31.741	16.604
iparüzési adó	808	145	27.858	134.565	162.423	128.236	16.669/	9.586
talajterhelési díj	119	85	4.983	309	5.292	709	4.445	13
gépjárműadó	2687	845	13.003	52.776	65.779	49.621	11.620	18.282
mezőőri járulék	3743	1232	2.273	3.914	6.187	3.345	616	35
Összesen	12.458	4.010	79.354	227.938	331.150	223.049	65.091	46.872

A 2017. év végén készült zárás alapján Hajdúhadház Város Önkormányzata adóhatóságánál 65.091 ezer Ft adótartozás állt fenn. Ez a 331.150 ezer Ft éves nyitóállománnyal helyesbített előírás 20 %-a, a 2016. évben ez az arány 28% volt.

A fennálló adóhátralék megoszlása magánszemélyek és jogi személyek között

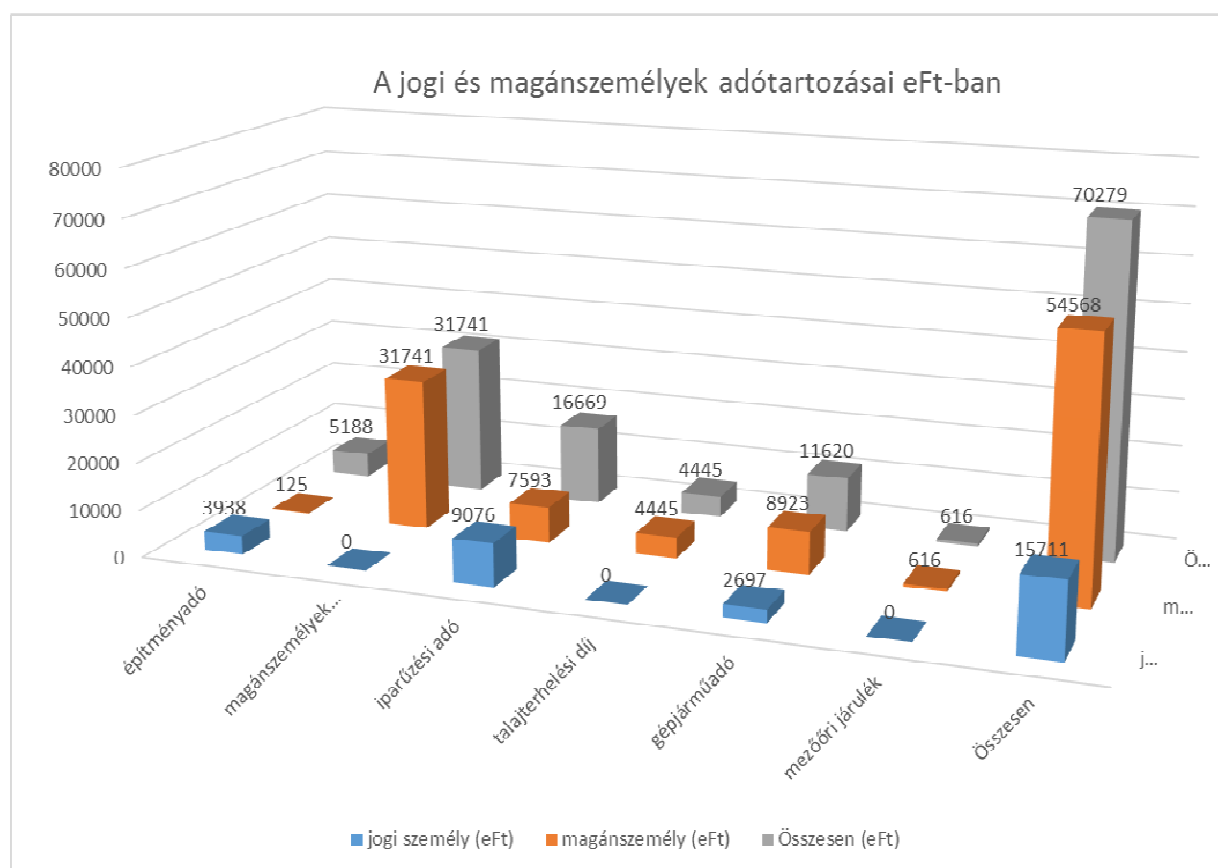
Az adótartozás magán- és nem magánszemélyek közötti megoszlását adónemenként az alábbi táblázat, összesítve pedig az utána következő diagram is részletezi. Az adatokból kiolvasható, hogy az adókötelezettséggel egyenes arányban a kintlévőségek is a magánszemély adózóknál vannak túlsúlyban.

A fennálló adóhátralék megoszlása magánszemélyek és jogi személyek között 2016.

Közhatalmi bevétel	jogi személy (eFt)	magánszemély (eFt)	Összesen (eFt)
építményadó	3.610	1.171	4.781
magánszemélyek kommunális adója	-	33.506	33.506
iparüzési adó	19.293	8.565	27.858
talajterhelési díj	-	4.983	4.983
gépjárműadó	2.965	10.038	13.003
mezőőri járulék	-	2.273	2.273
Összesen	25.868	60.536	86.404

A fennálló adóhátralék megoszlása magánszemélyek és jogi személyek között 2017.

Közhatalmi bevétel	jogi személy (eFt)	magánszemély (eFt)	Összesen (eFt)
építményadó	3.938	1.250	5.188
magánszemélyek kommunális adója	-	31.741	31.741
iparűzési adó	9.076	7.593	16.669
talajterhelési díj	-	4.445	4.445
gépjárműadó	2.697	8.923	11.620
mezőéri járulék	-	616	616
Összesen	15.711	54.568	70.279

A végrehajtási tevékenységről és annak eredményességéről

Végrehajtási cselekmények az indokolt és sürgős eseteket tekintve ugyan folyamatosan és soron kívül történnek, de az éves rendszeresen ismétlődő adóhatósági feladatok rendjétől is függően az ilyen irányú feladatok tömegesen az év adott időszakaiban kerülnek sorra. Egy nagyobb behajtási hullám a tavaszi befizetési határidők lejártát követő néhány héten belül kezdődik, a másik pedig az őszi befizetési határidő lejártát követően, jellemzően október hónapban.

2017. évben összesen **17.499** db (2016. év: 18.717 db) behajtásra irányuló cselekményt végeztek az adóügyi iroda dolgozói.

- Ebből legtöbb az ide sorolandó fizetési felhívások száma, összesen **16.100** db (2016. év: 16.800 db) fizetési felszólítás került kiküldésre az adózók részére.
- Ezt követi a bankszámlák ellen benyújtott hatósági átutalási megbízás (korábbi nevén: inkasszó), összesen **610** (2016. év: 660) adózó esetében.
- Munkabér letiltás **420** (2016. év: 650) adózó esetében, nyugdíjból történő letiltás **30** esetben került sorra.
- Gépjármű forgalomból történő kivonás kezdeményezése **112** esetben történt.
- Végrehajtási ügyben helyszíni szemle nem történt.
- **257** esetben nyilatkozattételre történő felhívás került kiküldésre, melyben a kivetendő adó megállapításához kértek be további adatokat az Adócsoport dolgozói.

Összegzés

Bár az önkormányzati adóhatóság igyekszik sokat tenni az adótartozások behajtása érdekében, az eljárás sikeressége nagyrészt nem az adóhatóságon múlik. Ahogy az adózói kör anyagi helyzete és fizetőképessége észrevehetően romlott az utóbbi időszakban, úgy válik egyre nehezebbé az adótartozás behajtása. Történik mindez annak ellenére, hogy egyre több időt és energiát kellett befektetni a végrehajtási tevékenységbe. A fizetési morál városunkban továbbra is rossznak mondható, bár valószínűsíthető, hogy az „*adó nem fizetést*” inkább a fizetéseképtelenség vagy nehéz anyagi helyzet okozza.

Az anyagi nehézségek ugyanúgy érintenek magánszemélyeket, mint társas vállalkozásokat. Ez utóbbiak jellemzően magasabb adófizetési kötelezettsége miatt az e részről eredő kiesések is érzékenyebben érintik a város költségvetését.

Sajnos a kényszer-végelszámolás és felszámolási eljárás alá kerülő társaságok száma is megugrott az utóbbi egy-két évben, a hátralékok ezen cégek adósságait is tartalmazzák.

Behajtási cselekményre ilyen esetekben nincs mód, a felszámoló felé bejelentett követeléseink megtérülésére pedig igen kicsi az esély.

A felszámolás alatt lévőkön túl vannak adózók, akik a tapasztalatok alapján tartósan fizetéseképtelenek, sem önként nem fizetnek, sem a végrehajtások nem vezetnek eredményre. Ide tartoznak azok az adózók is, akik címükön, székhelyükön elérhetetlenek, ismeretlen helyre (vagy magánszemélyek esetében külföldre) költöztek. Vannak vállalkozások, amelyek nem szüntek meg ugyan, de inaktív a vállalkozásuk, semmilyen tevékenységük, bevételük nincs, számláikon pénzmozgás nincs. Adóalanyiságuk és adókötelezettségük ettől függetlenül folyamatos, hátralékaik is fennállnak.

III. Döntési lehetőség(ek) bemutatása; döntés indoklása, több alternatíva esetén az előterjesztő javaslatának ismertetése

Fentiek alapján javaslom a Tisztelt Képviselő-testületnek, hogy Hajdúhadház Város Önkormányzata 2017. évi adóbevételéről, adó hátralékairól szóló beszámolót elfogadni szíveskedjen.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Pénzügyi Bizottsága az előterjesztést a 2018. május 30. napján tartandó ülésén tárgyalja meg.

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és az alábbi határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat
...../2018 (V.31.) HÖ. számú határozat

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete – a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (3) bekezdés g) pontja alapján - Hajdúhadház Város Önkormányzata 2017. évi adóbevételéről, adó hátralékairól szóló beszámolót megtárgyalta és úgy döntött, hogy azt az előterjesztésben foglaltak szerint elfogadja.

Határidő: folyamatos

Felelős: Dr. Kiss Katalin jegyző

Végrehajtásért felelős: Hajdúhadházi Polgármesteri Hivatal Hatósági Iroda (Adócsoport)

Hajdúhadház, 2018. május 23.

Tisztelettel:

Dr. Kiss Katalin
jegyző

Az előterjesztést összeállította: Dr. Tóth Judit
hatósági irodavezető